

1. OWSZEJKI (38) pt

o oraz e jasne.

Sł stp: owszejki, oszweyki, owszeki, Cn brak, Linde bez cytatu.

Partykuła (38) :

I. W funkcji właściwej (27) :

1. *Wzmacniająca przeciwstawienie* (2) : [Oni zaprawdę lienistwo mułłą na łtronę opuścyc/ [...] że poniewałz/ ku wrzędowi Kościelnemu wezwani/ y porządnie wftawieni/ aby tym mniej pilności ku wczęniu/ owłfeiky ażeby tym więcej przyłożyli *UstKościel* 2.]

Połączenie: »ale owszejki« (2): Gdyż pewna yeft/ yełli tácy [odszczepieńcy] nye w kołcyete zabići będą/ iż nye yeft to koroná wyáry/ ále owłfeiky kaźń nyewyernołci. *KromRozm I* O4; *CzechRozm* 226.

2. *Wzmacniająca stopień nasilenia: co więcej, nawet, ponadto* (2) :

Połączenia: »a owszejki« (1): a rołkołłne pićie áż do wierzchu nálane raczyłeś przedemną połtáwić. A owłfeiky iełłcześ mie połádził w pokoiach páłácow łwych nigdy niedokończonych *RejPs* 34.

»ale owszejki« (1): że nie tylko rzecz iełł przyłtoyna/ ále owłfeiky potrzebna áby Czyłciec był. *WysKaz* 14.

3. *Wzmacniająca pewność sądu, akceptację: zaiste, naprawdę* (17) : *BierRaj* 23; A ták gdy łły złączymy. Owłfeiky tę łiec przerwiemy. *BierEz* S4; Kto nám odwali kamién odedrzwi grobowych/ bo owłfeiky iełł wielki. *OpecŻyw* 164v; *ForCnR* C2v, E2v; *KlerPow* 9; *FalZioł* V 12v; przetoż łie mądry ożeniać niema, żadny owłfeiky y kxiąg y żony łpołu patrzyć niemoże *BielŻyw* 108; Tegoć nie mogę porozumieć, Jakáby nędzę mieli [panowie] mieć. Miedzy łmiechem i weselem, Rozlicznym krotochwileniem. [...] (–) Owszejki łie łam zawodzisz, Mnimając prawdę, co widzisz; [...] Niepewneć łá rzeczy zwirzchnie *BierRozm* 8; Ale piwo z czyłtey płzenice [...] Albo miód czyłty/ [...] owłfeiky zdrowe pićie. *SienLek* 6, 13, 18v, 24, 187; *HistRzym* 109v; gdzie iáwnie Pan Bog odpułciwłzy grzech chce owłfeiky dla záchowánia łpráwiedliwołci/ áby łie z nowu nagrodá działá przez iákie wtrápienie álbo karánie doczełne. *WysKaz* 28; [Dziwuię łie bárzo miły Ianie/ co łie wđdy dzieye/ iżeł przez ták długi czas domnie nic niepiłáł/ gdy owłfeiky częłci połłowie wvas bywáią. Ktorzy teź w moiey gołpodzie łtawáią *Wokabul* 1539 22].

Połączenie: »a owszejki« (1): Koźda [owca] mi iágnię vrodzi/ Co łie tu przez rok przyplódzi: Pátrzyłz wieć roku drugiego/ Iákie łtádo będzie z tego. A owłfeiky do czterech łat/ Będe w owce bárzo bogát. *BierEz* Q3.

4. *Uwydatniająca, podkreślająca coś: zwłaszcza, szczególnie, głównie, specjalnie* (6) : A bączę owłfeiky bych iá w tym łtarego łwego gołpodárza Prawdy łłuchál/ mułiał bych być człowiekiem nędzny^m. *ForCnR* C4; próźnowánia łye owłfeiky łtrzedz. Abowiem nie więcej zdrowia niepfuie/ iedno próźnowánie *SienLek* 10, 37, 42v.

Połączenie: »a owszejki« (2): CHleb dobrze wpieczony y vkwálzony/ á owłfeiky miernie łpráwiony/ niebárzo przełolony/ dobrze łye trawi. *SienLek* 8v, 9.

II. *W funkcji przysłówka określającego miarę: całkiem* (11) : Ten człowiek o ktorého żydowie łtoią iłżby był na łmiertz ołádzon/ iełłci owłfeiky niewinny ił przyiáciel boży *OpecŻyw* 133, 193; *SienLek*

2, 7; Takież fyn Boży gdyż wftąpił w niebo/ iego rodzicy y przyiaciele/ to iest Aniołowie iákowy był/ owfzeyki niewiedzieli. *HistRzym* 84, 81.

Połączenia: »a owszejki« (2): W czym ma dobra opátrność być/ áby ie [*rzeczy przyrodzone*] powolne człowiek miał/ á owfzeyki/ iáko niewolniki poddał rozumowi. *SienLek* 2.

»nie owszejki« = *nie całkiem* (4): est aliquid, iest nieco/ to yeft waży/ álbo nie owfzeyki yeft nic. *Mącz* 428c; *GórnDworz* 18; *KochFr* 52; Kroynikarze náfzy podawáią/ [...] że potomkowie nie owfzeyki fię do przodków fwych znác mogá. *KochCz* A4.

Synonimy: **I.1.** *przeciwnie, przekop* **2.** *nawet*; **3.** *istotnie, »na pewno«, niewątpliwie, pewnie, prawdziwie, rzeczywiście, tak, zaiste*; **4.** *zwłaszcza*; **II.** *całe, całkiem, zupełnie.*

Cf OSZWEJĄ, OSZWEM, **OWSZEJĄ**, **OWSZEJKIĆ**, OWSZEJKO, **OWSZEK**, **1. OWSZEKI**, **OWSZEKIĆ**, [OWSZELKI], OWSZEM, OWSZEMCI

JB